

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Enfermería Clínica I	Código	661G01034	
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Fernández Fraga, María Ines	Correo electrónico	ines.fernandez.fraga@udc.es	
Profesorado	Fernández Fraga, María Ines	Correo electrónico	ines.fernandez.fraga@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O propósito desta materia é capacitar ao estudante para identificar as alteracións de saúde nas persoas adultas, as súas consecuencias a nivel persoal, familiar e comunitario; planificar e avaliar os coidados de enfermaría, adaptándoos ao ámbito de actuación profesional, sendo o obxectivo dos coidados conseguir o maior grao de independencia das persoas.			
Plan de continxencia	<ol style="list-style-type: none"> Non se realizarán cambios nos contidos Mantéñense as metodoloxías realizando as adaptacións necesarias para a modalidade virtual Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico: Diariamente. De uso para facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados. Moodle: Diariamente. Ademais da incorporación de materiais documentais, establecerase ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e dos traballos tutelados na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas do Centro. De 2 sesións semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequeno grupo (até 5-6 persoas), onde se realizarán discusións dirixidas para a resolución de problemas e permitir o seguimento e apoio na realización do ?estudo de casos?. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado ás necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia. Modificacións na avaliación Non se modifican as metodoloxías, só se transformaran á modalidade virtual as probas que na planificación estivesen en modalidade presencial. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se modifica			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A34	Coñecer as alteracións de saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas distintas fases.
A35	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
A36	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
A37	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
A38	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
A39	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.

B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B13	Toma de decisións.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B16	Coñecer e apreciar a diversidade e a multiculturalidade.
B19	Coñecementos de informática relativos ao ambiente de estudio.
B24	Fomentar e aplicar os dereitos fundamentais e a igualdade entre homes e mulleres.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C10	CB2.- Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que solen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
C11	CB3.- Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
C12	CB4.- Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Identificar as alteracións de saúde da persoa adulta: factores que inflúen, mecanismos fisiopatolóxicos, manifestacións, métodos diagnósticos e tratamentos médicos e cirúrxicos específicos.	A34	B1 B3 B4 B6 B9	C1 C3 C11
Identificar as necesidades de coidado en persoas adultas con problemas de saúde e os derivados de tratamentos, probas diagnósticas e procedementos terapéuticos.	A34 A35	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B11 B15 B16 B24	C1 C3 C4 C6 C11

<p>Identificar os diagnósticos de enfermaría e complicacións potenciais en persoas adultas con problemas de saúde e os derivados de tratamentos, probas diagnósticas e procedementos terapéuticos.</p>	<p>A34 A35 A36</p>	<p>B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B11 B13 B15 B16 B19 B24</p>	<p>C1 C3 C4 C6 C8 C10 C11 C12</p>
<p>Planificar coidados de enfermaría as persoas adultas con problemas de saúde e os derivados de tratamentos, probas diagnósticas e procedementos terapéuticos.</p>	<p>A34 A35 A36 A37 A38 A39</p>	<p>B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24</p>	<p>C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12</p>

Contidos	
Temas	Subtemas
<p>Unidade didáctica I: Xeneralidades</p>	<p>Bases conceptuais da Enfermaría clínica. O proceso inflamatorio. Coidado das feridas. Atención de enfermaría as persoas con síndrome hemorráxico. Atención de enfermaría as persoas con dor.</p>
<p>Unidade didáctica II: Atención de enfermaría as persoas sometidas a intervención cirúrxica.</p>	<p>Periodo preoperatorio. Periodo intraoperatorio. Periodo posoperatorio.</p>

<p>Unidade didáctica III: Atención de enfermería as persoas con trastornos da función respiratoria.</p>	<p>Recordo anatómico-fisiolóxico. Síntomas e signos. Métodos de diagnóstico. Atención de enfermería as persoas con: Trastornos das vías respiratorias superiores Asma bronquial. Enfermedade pulmonar obstructivo crónica. Infeccións respiratorias. Tumores pulmonares. Trastornos torácicos.</p>
<p>Unidade didáctica IV: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función vascular.</p>	<p>Recordo anatómico-fisiolóxico. Síntomas e signos. Métodos de diagnóstico. Atención de enfermería as persoas con: Trastornos arteriais. Trastornos venosos. Trastornos sistema linfático.</p>
<p>Unidade didáctica V: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función renal e urinaria.</p>	<p>Recordo anatómico-fisiolóxico. Síntomas e signos. Métodos de diagnóstico. Atención de enfermería as persoas con: Insuficiencia renal aguda. Insuficiencia renal crónica. Transplante renal. Síndrome nefrítico. Síndrome nefrótico. Infeccións urinarias/cistite, pielonefrite Uropatía obstructiva/urolitiasis. Tumores prostáticos e vesicais. Hipertensión arterial. Trastornos hidroelectrolíticos e ácido-base.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B5 B6 B7 B8 B9 B12 B15 B16 B19 B24 C3 C4 C8 C10 C11	20	20	40
Estudo de casos	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B24 B19 B16 B15 B13 B12 B11 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C3 C4 C6 C7 C10 C11 C12	20	30	50

Traballos tutelados	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B11 B12 B19 C1 C3 C6 C7 C8 C10 C11	0	10	10
Lecturas	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B1 B3 B4 B6 B11 B16 B24 C4 C6 C7 C10 C11	0	10	10
Proba mixta	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B24 B16 B13 B12 B11 B9 B8 B7 B5 B3 B2 C1 C4 C10 C12	1	37	38
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica de saúde que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de estudantes, a través dun proceso de discusión. A/o alumna/o sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Lecturas	Textos e documentación escrita para profundar nos contidos e traballos.
Proba mixta	Integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas referidas aos contidos desenvolto a través das distintas metodoloxías durante o curso, . En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Nas preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Proba mixta Traballos tutelados Estudo de casos	A docente realizará atención personalizada do estudante para seguimento, consultas, orientación do estudio e elaboración dos traballos. O espazo de comunicación será con titoría presencial, virtual síncrona (Teams) e asíncrona (Moodle e correo-e).

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación

Proba mixta	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B24 B16 B13 B12 B11 B9 B8 B7 B5 B3 B2 C1 C4 C10 C12	Realizarase unha proba escrita na data oficial do exame da materia. Constará de preguntas curtas, relacionadas con contidos teóricos, lecturas, estudo de casos e traballos tutelados.	40
Traballos tutelados	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B11 B12 B19 C1 C3 C6 C7 C8 C10 C11	A realización dos traballos tutelados é de carácter grupal. A avaliación dos traballos inclúe o desenvolvemento do traballo cooperativo e a valoración de competencias específicas e transversais. Farase tendo en conta, fundamentalmente, o razoamento diagnóstico e terapéutico: selección de datos recollidos na valoración, identificación de problemas (DdE e CP) e prioridades, selección de obxectivos e intervencións de enfermería (NIC).	10
Estudo de casos	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B24 B19 B16 B15 B13 B12 B11 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C3 C4 C6 C7 C10 C11 C12	Desenvolverase de xeito individual e en grupo de traballo. As/os estudantes resolverán situacións de saúde descritas nos casos clínicos. Valorarase a capacidade para relacionar o coñecemento xeral con problemas concretos, a capacidade de análise, a comprensión da situación e a idoneidade das solucións formuladas, a asistencia e participación activa na aula a través dos grupos de traballo e na que se avaliará a adquisición de competencias específicas e transversais. O desenvolvemento da metodoloxía inclúe probas escritas presenciais de resolución de casos clínicos. A nota final da metodoloxía será a suma das cualificacións das probas e do desenvolvemento da/o estudante na actividade grupal.	45
Lecturas	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B1 B3 B4 B6 B11 B16 B24 C4 C6 C7 C10 C11	Lecturas de documentos relacionados coa temática da materia, con actividades especificamente deseñadas para el análisis de los mismos.	5

Observacións avaliación

A aplicación das porcentaxes

na avaliación final para a superación da materia quedará suxeita ás seguintes condicións: obter unha cualificación mínima de 4,5 na proba mixta e nos traballos tutelados e estudo de casos unha cualificación mínima de 5.

2ª oportunidade: Os

critérios de avaliación da segunda oportunidade (xullo) serán os mesmos que os da primeira oportunidade (xaneiro). Os estudantes con metodoloxías non superadas a proba mixta e estudo de casos realizaranse coincidindo coa data oficial do exame da materia da segunda oportunidade; o traballo tutelado, deberá desenvolverse de xeito individual e a data de entrega establecerase no período de avaliación da 2ª oportunidade.

Adianto de oportunidade: Proba

mixta 100% (inclúe preguntas relativas o desenvolvemento dos contidos, traballos tutelados e resolución de estudo de casos)

Estudantes con matrícula parcial: As metodoloxías e porcentaxes serán as mesmas. Na metodoloxía de estudo de casos, os estudantes deberán realizar a entrega da resolución dos casos propostos e realizar as probas escritas presenciais durante o curso. O traballo tutelado realizarase de xeito individual ou grupal, segundo acordo co/a estudante.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - LEWIS SM, HEITKEMPER MM, DIRKSEN SR. (2004). Enfermería Medicoquirúrgica. Valoración y Cuidados de Problemas Clínicos (2 vol.). . Madrid: Elsevier-Mosby - BUTCHER HK, GM, DOCHTERMAN JM, WAGNER CM. (2018). Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC).. Barcelona: Elsevier - N.A.N.D.A. Internacional (2019). Diagnósticos enfermeros: Definiciones y clasificación 2018-2020. Barcelona: Elsevier - LUIS RODRIGO MT. (2013). Diagnósticos Enfermeros. Revisión y guía práctica. Barcelona: Elsevier Masson - MOORHEAD S, JOHNSON M, MAAS ML, SWANSON E. (2018). Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC). Barcelona: Elsevier - SMELTZER SC, BARE BG, HINKLE JL. (2013). BRUNNER Y SUDDARTH. Enfermería Médico-Quirúrgica (2 vol.). . Barcelona: Lippincott-Willians - SEIDEL HM, BALL JW, DAINS JE, FLYNN JA, SOLOMON BS, STEWART RW (2011). Exploración Física. Barcelona: Elsevier - ALLUE M. (1996). Perder la piel. Barcelona: Planeta/Seix Barral - MORILLO RODRIGUEZ J, FERNANDEZ AYUSO D (2016). Enfermería Clínica I. Cuidados generales y especialidades médico-quirúrgicas. Barcelona: Elsevier - Enfermería Clínica (). . - Nursing (). . - Metas de Enfermería (). . - Rol de Enfermería (). . - http://www.fisterra.com/ (). . - http://061.sergas.es (). .
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía/661G01001
 Bioloxía/661G01002
 Psicoloxía/661G01003
 Sistemas da información e comunicación en ciencias da saúde/661G01004
 Bases para a interpretación do coñecemento científico/661G01008
 Fisioloxía/661G01105
 Fundamentos de Enfermaría/661G01107

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Nutrición/661G01009
 Farmacoloxía/661G01011
 Situacións de risco para a saúde e Radioloxía/661G01013
 Estancias Clínicas I/661G01025

Materias que continúan o temario

Enfermaría clínica III/661G01017
 Enfermaría Comunitaria II/661G01019
 Enfermaría Xerontolóxica/661G01020
 Farmacoterapia/661G01024
 Estancias Clínicas II/661G01026
 Estancias Clínicas III/661G01027
 Estancias Clínicas IV/661G01028
 Estancias Clínicas V/661G01029
 Practicum/661G01032
 Enfermaría Clínica II/661G01035

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías